

Verkiezingsprogramma

2010 – 2014

Bedum

*Respectvol samenleven in
een sterke gemeente*

Inleiding

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van het CDA – Bedum voor de periode 2010 tot 2014. Het programma is gebaseerd op de visie van het CDA en de situatie die zich nu voordoet. Bijvoorbeeld de kredietcrisis die in een zeer korte tijd voor een geheel andere politieke werkelijkheid heeft gezorgd.

In dit programma is gekozen voor de opzet van een korte visie op het onderwerp, gevolgd door concrete programmapunten.

Het CDA hanteert de Bijbel als grondslag en inspiratiebron bij het zoeken naar antwoorden op maatschappelijke vraagstukken van vandaag en morgen. Het kenmerkt zich door een permanente wisselwerking tussen grondslag en politiek handelen. Het CDA beschouwt integriteit, waardigheid, respect, zorg en veiligheid als essentiële grondrechten van een leefbare samenleving.

De visie van het CDA is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- **Gespreide verantwoordelijkheid**
Het CDA vindt dat inwoners, verenigingen en andere verbanden in de eerste plaats zelf verantwoordelijk zijn voor het eigen handelen en de keuzes die zij in hun leven maken. Vrijheid komt het beste tot haar recht als mensen zelf verantwoordelijkheid dragen voor zichzelf, voor hun naasten en hun omgeving. De (gemeentelijke) overheid dient dat te stimuleren en tegelijk de solidariteit met de zwakkeren te bewaren. Daardoor ontstaat ruimte voor een pluriforme samenleving, zonder dat burgers worden buitengesloten of aan de kant blijven staan.
- **Publieke gerechtigheid**
Het CDA is van mening dat het de taak van de overheid is om de eigen verantwoordelijkheid van mensen en hun organisaties te respecteren en te beschermen. Een betrouwbare overheid moet op basis van vaste waarden de burger de zekerheid van de rechtstaat bieden en duidelijke grenzen stellen.
- **Solidariteit**
Het CDA is van mening dat alle mensen mee moeten kunnen doen aan de samenleving. Daarbij geldt dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen.
- **Rentmeesterschap**
Bij alle beslissingen moet rekening worden gehouden met de belangen van de toekomstige generatie. Dat betekent op een verantwoorde manier omgaan met de ons toevertrouwde leefomgeving, het milieu, de gezondheid, kennis en talenten die de mensen door de Schepper zijn geschonken.

Een bruisende gemeente heeft levendige bestuurders in de gemeenteraad en in het college van burgemeester en wethouders. Van bestuurders wordt verwacht dat zij:

1. integer zijn bij het behartigen van publieke belangen
2. daadkrachtig en standvastig zijn
3. in het openbaar verantwoording afleggen van de keuzes die men maakt
4. betrouwbaar en koersvast zijn
5. inspirerend en betrokken zijn
6. gezag uitstralen.

De samenleving is geen optelsom van individuen, maar bestaat uit een bonte verzameling van personen, intermenselijke relaties, organisaties en gemeenschappen. De gemeente is de bestuurslaag die het dichtst bij de mensen en hun gemeenschappen staat.

Politiek is het samen zorg dragen voor elkaar en voor onze leefomgeving. Belangen kunnen soms tegengesteld zijn. De gemeenteraad is het platform binnen de samenleving waar de afweging plaats vindt tussen het specifiek - en het algemeen belang en die uiteindelijk de beslissingen moet nemen.

0. Algemeen bestuur

In de visie van het CDA vraagt een goed openbaar bestuur om een sterke gemeente, die in staat is haar eigen beleidsagenda te bepalen en haar wettelijke taken goed kan vervullen. Het CDA hecht aan een betrouwbare en transparante gemeente, waarbij burgers, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere verbanden kunnen rekenen op een consistent beleid. Een gemeente die doet wat het zegt en die toezeggingen, beloften en plannen daadwerkelijk uitvoert. Het CDA staat voor een politiek waarin respect voor elkaar het uitgangspunt is.

- 0.1. Het CDA kiest voor een zelfstandige gemeente Bedum. Samenwerking is een teken van kracht, zeker als het gaat om deskundigheid te genereren en efficiency te bevorderen. In deze raadsperiode zal zij niet instemmen met een voorstel tot gemeentelijke herindeling.
- 0.2. Het CDA vindt dat inwoners en andere belanghebbenden een volwaardige rol hebben bij de totstandkoming van het beleid.
- 0.3. Het CDA vindt dat de gemeente moet zorgen voor een heldere en duidelijke voorlichting aan inwoners en hun organisaties om zo hun deelname en betrokkenheid bij het openbaar bestuur te vergroten.
- 0.4. De burger is soms belanghebbende en soms klant die op gemeentelijke producten is aangewezen. Deze dienstverlening moet goed zijn. In het eerste geval moet er sprake zijn van overleg en dienen besluiten zoveel mogelijk eerst mondeling te worden toegelicht, alvorens ze schriftelijk worden verzonden.
- 0.5. Omgekeerd wordt van de burgers verwacht dat zij de gemeentelijke medewerkers en bestuurders met respect behandelen.
- 0.6. Het CDA vindt dat de gemeente moet zorgen voor een goede informatie en communicatie naar de inwoners en maakt hiervoor gebruik van de website, ICT en media.
- 0.7. Steeds meer zal gevraagd worden naar digitale dienstverlening. Deze dienstverlening dient voortdurend geoptimaliseerd en geactualiseerd te worden.
- 0.8. Mediation-vaardigheden behoren volgens het CDA tot de standaardvaardigheden van de medewerkers. Het scholingsprogramma van de gemeente moet hierin voorzien.
- 0.9. De grootste fractie in de gemeenteraad neemt na de verkiezingen het initiatief om te komen tot de vorming van een college dat kan rekenen op voldoende steun in de gemeenteraad
- 0.10. De raad moet een 4-jarig beleidsprogramma vaststellen met heldere kaders en een financiële onderbouwing. Alle fracties worden uitgenodigd hun bijdrage hieraan te leveren.
- 0.11. Op basis van het beleidsprogramma stelt het college een uitvoeringsprogramma op. Dit programma dient concreet en resultaat gericht te zijn. Dit uitvoeringsprogramma wordt in de eerstvolgende programmabegroting opgenomen.

1. Openbare orde en veiligheid

In de afgelopen raadsperiode is het thema openbare orde en veiligheid uitgegroeid tot een belangrijk politiek en bestuurlijk onderwerp. Mensen willen zich veilig voelen, zeker in hun eigen leefomgeving. Veiligheid is echter niet alleen een zaak van de gemeente. Vrijwel iedereen is hierbij betrokken: inwoners, ouders, scholen, buurtverenigingen, politie en justitie. Horeca, winkeliers, woningcorporaties en (sport-) verenigingen leveren ook hun eigen bijdrage aan het handhaven van de veiligheid. Preventief veiligheidsbeleid, d.w.z. voorkomen dat jongeren al in een vroeg stadium met politie en justitie in aanraking komen, begint al in de eerste levensjaren. Via overdracht van waarden en normen in het gezin, op scholen, in verenigingen, in geloofsgemeenschappen, leren kinderen vanaf het begin een aantal basisprincipes van onze rechtsstaat. Ouders hebben hierin een eerste

verantwoordelijkheid. Dat neemt niet weg dat de gemeente het maximale moet doen om de veiligheid in de samenleving te bevorderen en te borgen. Het niet naleven van regels en voorschriften zal niet worden gedoogd.

- 1.1 Het CDA kiest voor een krachtig en slagvaardig veiligheidsbeleid dat gebaseerd is op waarden en normen. Dit veiligheidsbeleid kent als hoekstenen: bestrijding en vermindering van geweld, veiligheid op wijk- en buurniveau, jeugd en veiligheid, toezicht en handhaving.
- 1.2 Het CDA is voor vervroeging van de sluitingstijden van de horeca. Bij voorkeur op provinciaal niveau, maar tenminste afgestemd met omliggende gemeenten, om horecatorisme te voorkomen. Daarbij is het CDA voorstander van het '1,2,3 systeem', hetgeen betekent dat iedereen tot 01.00 uur naar binnen kan, tot 02.00 uur getapt wordt en om 03.00 uur de gelegenheid gesloten is.
- 1.3 Het CDA ondersteunt de aanpak van het huiselijk geweld.
- 1.4 Het CDA wil drugs- en alcoholgebruik in het openbaar en in de publieke ruimte hard bestrijden.
- 1.5 Het CDA is voor de invoering van de bestuurlijke boete op gemeentelijk niveau in combinatie met behoud en zo mogelijk uitbreiding van de inzet van dorpswachten met opsporingsbevoegdheid. De inzet van buurtagenten spreekt het CDA aan.
- 1.6 Het CDA ondersteunt het opzetten van een anti-discriminatievoorziening.
- 1.7 Het CDA vindt dat vandalisme en overlast krachtig bestreden moet worden. Daartoe moeten de lijnen met het politieapparaat geoptimaliseerd worden. Schade als gevolg van vandalisme wordt op de daders of hun ouders verhaald.
- 1.8 Het CDA wil dat de politie meer zichtbaar aanwezig is, vooral als een gewijzigde en daardoor mogelijk een gevaarlijke situatie zich langere tijd voordoet (bijvoorbeeld: omleidingsroutes).
- 1.9 Toezicht op en handhaving van vergunningsvoorschriften vindt het CDA een prioriteit. Zonodig bundelen gemeenten zoveel mogelijk hun deskundigheid op het gebied van (omgevings)vergunningen, brandveiligheid en handhaving in regionaal verband.
- 1.10 Het veiligheidsbeleid vereist een gemeente die haar gezag gebruikt, stimuleert en ondersteunt. Het CDA is van mening dat de gemeente in het veiligheidsbeleid drie taken heeft. De gemeentelijke taak is: preventie door voorlichting en samenwerking met scholen en de GGD. De tweede taak is het bestrijden en tegengaan van criminaliteit en overlast door samenwerking met politie en justitie. De derde doelstelling is: participatie van de inwoners, die hun eigen verantwoordelijkheid hebben in het voorkomen van onveiligheid.
- 1.11 Blijvende betrokkenheid en verantwoordelijkheidsgevoel van de bevolking wordt alleen bereikt wanneer merkbaar is dat er daadwerkelijk iets aan de problemen gedaan wordt.
- 1.12 Het CDA vindt dat de gemeente op moet treden tegen geluidsoverlast en hardrijders, in goed overleg met politie en justitie. De Algemene Plaatselijke Verordening (APV) dient hiervoor bepalingen te bevatten.
- 1.13 Het CDA wil actuele en adequate gemeentelijke rampenplannen, die ook regelmatig geoefend worden.

2. Verkeer en vervoer

Verkeersveiligheid is voor iedereen van groot belang, vooral in de woonwijken en in de schoolomgeving. Bedumers hebben belang bij een goede (OV- en weg)verbinding met en rondom de stad Groningen. Intensiever gebruik van de fiets moet worden bevorderd. Daarbij horen fietsveilige routes.

- 2.1. De verkeersveiligheid rondom scholen moet worden verbeterd. Ouders van leerlingen zijn hiervoor primair verantwoordelijk. Alle scholen dienen op een 30-km weg te worden ontsloten. Ook het instellen van een 'schoolzone' kan de verkeersveiligheid van scholieren verbeteren.

- 2.2. Het CDA vindt dat de verkeersveiligheid moet worden bevorderd. Daartoe stimuleert de gemeente de jaarlijkse acties van Veilig Verkeer Nederland. Bijvoorbeeld de acties voor de rijvaardigheid van ouderen en van berijders van scootmobielen.
- 2.3. Het doorgaande (vracht) verkeer door de dorpen moet zoveel mogelijk worden vermeden. Het CDA heeft zich krachtig ingezet voor een nieuwe ontsluiting langs de noordzijde van het spoor naar de Eemshavenweg (N46) en zo mogelijk ook naar het tracé van de nieuwe N361 (Winsum – Groningen).
- 2.4. Effectieve en efficiënte verkeerscontroles blijven van belang voor de verkeersveiligheid.
- 2.5. Het CDA streeft naar een goed onderhoudsniveau van trottoirs en wegen, gebaseerd op het systeem van rationeel wegbeheer. Het jaarlijks budget moet hierop worden aangepast.
- 2.6. Het CDA gaat uit van het principe 'werk met werk' maken, dat wil zeggen werkzaamheden t.b.v. het verkeer, wegen en riolering worden op elkaar afgestemd.
- 2.7. De bermen van plattelandswegen moeten structureel verbeterd worden, bijvoorbeeld door de aanleg van ribbelstroken of grasbetonblokken.
- 2.8. Vrachtwagens dienen langs wegen in woonwijken niet langer dan 12 uur geparkeerd te worden. Voor het CDA horen die thuis op het bedrijventerrein.
- 2.9. Het verwijderen van groenvoorzieningen ten behoeve van het parkeren van auto's vindt het CDA niet gewenst.
- 2.10. Als een duidelijk zichtbaar onderdeel van het beleid zal de politie worden gestimuleerd om meer handhavend op te treden.
- 2.11. Het CDA vindt een gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) noodzakelijk.

3. Economische zaken

De zorgsector is de grootste werkgever in de gemeente. Daarnaast zorgt ook Friesland Dairy Foods en het Midden- en Kleinbedrijf voor veel werkgelegenheid. Deze bedrijvigheid is een belangrijke voorwaarde voor het goed functioneren van de samenleving. Het CDA kiest voor economische ontwikkeling waarbij een juiste afstemming tussen werkgelegenheid, milieu, rust en ruimte veel aandacht dient te krijgen. Agrariërs zijn van groot belang voor een vitaal platteland. Het aantal bedrijven in de agrarische sector neemt af, maar de omvang per bedrijf groeit fors.

- 3.1. Het CDA wenst de zondag als collectieve rustdag te handhaven. De 24-uurs economie moet afgeremd of zelfs omgebogen worden. Ook is het CDA geen voorstander van de openstelling van winkels op andere erkende religieuze feestdagen.
- 3.2. Ter versterking van de bestaande structuur heeft centralisatie van de detailhandel in het centrum de voorkeur met daarnaast een supermarkt op het Shoppylanterrein. Plannen in deze richting zullen in nauwe samenhang met een brede school worden bekeken
- 3.3. Het CDA kiest niet voor het vestigen van winkels op bedrijventerreinen en in de randgebieden buiten het centrum. De gemeente moet hiervoor geen toestemming verlenen, tenzij dit wettelijk onontkoombaar is. Zonodig wordt voor volumineuze detailhandel een uitzondering gemaakt.
- 3.4. Het onlangs vastgestelde bestemmingsplan buitengebied geeft de agrarische sector de ruimte om zich te kunnen blijven ontwikkelen. In individuele gevallen kan dit plan desgewenst aangepast worden.
- 3.5. Herbestemming van voormalige agrarische bedrijfsgebouwen mag in het buitengebied geen belemmering opleveren voor de agrarische ontwikkeling. Bij herbestemming tot woning dienen bijgebouwen, silo's en bouwvallen te worden verwijderd.
- 3.6. Het CDA wil verrommeling van het buitengebied tegen gaan.
- 3.7. Het CDA ziet in diverse vormen van verbreding, plattelandsvernieuwing en agrarisch natuurbeheer kansen om de inkomensmogelijkheden in de landbouw te vergroten.

- 3.8. Het CDA hecht aan goede contacten met de lokale detailhandel, bedrijfsleven en landbouworganisaties. Desgewenst worden themabijeenkomsten georganiseerd.
- 3.9. De bedrijvencontactfunctionaris van de gemeente vervult hierin een brugfunctie.
- 3.10. Het CDA wil, ter bevordering van de werkgelegenheid en (maatschappelijke) stageplaatsen, dat de gemeente het contact tussen het bedrijfsleven enerzijds en de onderwijsinstellingen, het Werkbedrijf en andere reïntegratie-instellingen anderzijds stimuleert.
- 3.11. Het CDA wil dat de zorgsector de ruimte krijgt om zich te kunnen ontwikkelen en vernieuwen. De gemeente treedt daarbij faciliterend op.
- 3.12. Het CDA streeft naar een goed ingericht bedrijventerreinen met een moderne uitstraling, waaronder een goed parkmanagement. Verouderde, c.q. rommelige bedrijfsterreinen moeten gerevitaliseerd worden of zonodig getransformeerd naar een andere bestemming. Hiervoor moeten tijdig visies ontwikkeld worden.
- 3.13. Ter verhoging van de attractiewaarde blijft de ontwikkeling en het faciliteren van de weekmarkt de aandacht houden.
- 3.14. Het CDA wil dat de gemeente aandacht heeft voor rendabele vormen van duurzame energieopwekking. Die opwekking moet passen binnen te stellen randvoorwaarden van milieueffecten, overlast en financiële kaders.
- 3.15. Het CDA vindt dat de gemeente goede randvoorwaarden moet scheppen en activiteiten moet ondersteunen die bijdragen aan een gezond lokaal ondernemersklimaat.
- 3.16. Economische ontwikkelingen moeten getoetst worden op sociaal- maatschappelijke en ecologische effecten.

4. Onderwijs

Sinds de oprichting van de Stichting Openbaar Onderwijs Marenland draagt de gemeente Bedum geen verantwoordelijkheid meer voor schoolbestuurlijke zaken. De inzet van de gemeente Bedum is gericht op het in stand houden van scholen. Het CDA is voorstander van het meervoudig gebruik van schoolgebouwen.

- 4.1. Uitbreidingsplannen worden alleen nog maar toegestaan als er geen leegstaande klaslokalen, in andere schoolgebouwen, beschikbaar zijn.
- 4.2. Het CDA steunt de ontwikkeling van brede scholen. Uit de nadere uitwerking per kern moet blijken op welke manier dit gestalte kan krijgen. De identiteit van de scholen dient daarbij gewaarborgd te worden.
- 4.3. Eventuele nieuwbouw van een brede school dient in combinatie met of in de nabijheid van sportvoorzieningen te worden gerealiseerd.
- 4.4. Opvoeding en educatie horen bij elkaar. Het CDA wil daarom de samenwerking tussen ouders, scholen en andere (leer-) instellingen stimuleren.
- 4.5. Het peuterspeelzaalwerk kan een belangrijke bijdrage leveren aan het tijdig signaleren van leer- en ontwikkelingsachterstanden.
- 4.6. Om het oplopen van achterstanden te voorkomen vindt het de voor- en vroegschoolse educatie en de beheersing van de Nederlandse taal belangrijk.
- 4.7. De aanpak van voortijdige schoolverlaters wordt voortgezet.
- 4.8. Schoolverlaters zonder diploma zullen bij het aanvragen van een uitkering nadrukkelijk worden gestimuleerd om alsnog een erkende kwalificatie te behalen.
- 4.9. Het CDA stimuleert volwasseneneducatie bij leerachterstanden, waaronder ICT en inburgering.

5. Cultuur, sport en recreatie

Actieve deelname aan de sport is niet alleen van groot belang voor de volksgezondheid, maar ook omdat jongeren en ouderen in teamverband (leren) optreden, regels in acht

nemen en eigenwaarde opbouwen. De inspanning van de gemeente moet verder gaan dan alleen maar het uitvoeren van een accommodatiebeleid.

Openbaar groen draagt bij aan een beter milieu en ruimtelijke kwaliteit. Een groene en schone publieke ruimte verhoogt de leefbaarheid en draagt bij aan beter leefmilieu.

- 5.1. Het CDA wil een stimuleringspremieregeling voor herstel van oorspronkelijke (delen van) bouwwerken.
- 5.2. Het CDA heeft geen behoefte aan een gemeentelijke monumentenlijst, tenzij de gemeente monumenten wil subsidiëren.
- 5.3. Het CDA wil eigenaren van waardevolle en beeldbepalende bomen motiveren en stimuleren om deze zoveel mogelijk te behouden.
- 5.4. Het CDA wil dat uitbreiding of vervanging van de sportvelden naar de noordzijde van de spoorlijn onderzocht wordt. Ook een trainingsveld van kunstgras dient te worden overwogen
- 5.5. Uitbreiding van zwembad 'De Beemden' wordt alleen overwogen bij een financieel sluitende exploitatie.
- 5.6. Ondersteuning van de muziekverenigingen en de bibliotheek vindt het CDA belangrijk.
- 5.7. Sport voor ouderen, gehandicapten en inwoners met een minimum inkomen verdient speciale aandacht bij het subsidiebeleid.
- 5.8. Het CDA wil de amateursport stimuleren en zonedig de besturen en vrijwilligers ondersteunen.
- 5.9. Het CDA beseft dat het werk van vrijwilligers onmisbaar is. De gemeente zal daarom het vrijwilligerswerk zoveel mogelijk moeten ondersteunen.
- 5.10. Het CDA wenst de veelheid en pluriformiteit van culturele verenigingen in de gemeente te behouden, zodat iedere inwoner zich zo goed mogelijk kan ontplooien.
- 5.11. Het CDA vindt het wenselijk dat de scholen worden betrokken bij de plaatselijke culturele activiteiten.
- 5.12. Muziekonderwijs wordt zoveel mogelijk klassikaal aangeboden.
- 5.13. De inrichting van de openbare ruimte moet duurzaam en zo veel mogelijk onderhoudsarm zijn, met aandacht voor variatie en kwaliteit van openbaar groen. Daarnaast kunnen er meer voorjaarsbloembollen worden geplant.
- 5.14. Voorzieningen in de dorpen dienen op peil te blijven. Investeren in deze voorzieningen betekent investeren in leefbaarheid, sociale samenhang en gemeenschapszin.
- 5.15. Ook toerisme kan een bijdrage leveren aan een verantwoorde economische ontwikkeling. Hierbij valt te denken aan goede fiets- en wandelroutes en kanosteigers
- 5.16. Particulier ondernemerschap op het gebied van toerisme, recreatie en horeca-activiteiten in de kernen wordt ondersteund.
- 5.17. De Buurt – Onderwijs – Sport Impuls wordt voortgezet. Gezondheidsbevordering en het 'meedoen' in de samenleving wordt daarmee gestimuleerd.
- 5.18. (Nieuwe) Sportaccommodaties mogen geen onevenredig beslag leggen op de leefbaarheid van de omgeving.
- 5.19. Het CDA vindt dat sportevenementen met een promotioneel uitstralingseffect voor de gemeente worden gefaciliteerd en zonedig ondersteund.
- 5.20. Het aanplanten van 'plukjes' (fruit)bomen en/of struiken op overhoeken in het buitengebied wordt bevorderd.

6. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

'Samen werken, samen leven' is het motto van het huidige kabinet. En het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voegt daaraan toe 'Iedereen doet mee'. Niemand blijft aan de kant staan. Dat geldt niet alleen voor de inzet van werkenden, maar ook voor de sociale leefomstandigheden. Samen leven doe je niet alleen. Een ieder zal optimaal mee moeten kunnen doen. Inwoners die geïsoleerd dreigen te raken vanwege ouderdom,

fysieke of verstandelijke beperkingen, armoede of anderszins moeten kunnen rekenen op solidariteit vanuit de samenleving en ondersteuning van de gemeente.

- 6.1. Het CDA-uitgangspunt voor het WMO-beleid is: 'op eigen kracht waar mogelijk, ondersteuning indien nodig'.
- 6.2. Het CDA vindt dat de wensen van de zorgvrager uitgangspunt moeten zijn bij het opnieuw aanbesteden van de huishoudelijke verzorging, waarbij de prijs - kwaliteit verhouding meer aandacht krijgen.
- 6.3. Het CDA erkent het vrijwilligerswerk als onmisbare en waardevolle schakel in de zorgketen en ter bevordering van het welzijn.
- 6.4. Het CDA wil zich inzetten voor een goede ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers. Het CDA is voor handhaving van de jaarlijkse vrijwilligersprijs of een andere vorm van publieke waardering.
- 6.5. De Stichting Welzijn Bedum zorgt voor een goed aanbod van welzijnsvoorzieningen voor alle groepen van de samenleving (ouderen, jongeren, chronisch zieken en mensen met een handicap) in Bedum en verdient het om blijvend te worden gesubsidieerd.
- 6.6. Het CDA wil een schild zijn voor de zwakkeren in onze samenleving. Organisaties die zich richten op het welzijn van gehandicapten, ouderen en minima worden daarom zoveel mogelijk gesteund.
- 6.7. Het CDA wil dat het zorgloket bij de gemeente voortdurend wordt geactualiseerd en verbeterd. Het zorgloket kan drempelverlagend werken bij het zoeken naar de juiste voorzieningen en/of inkomensondersteuning voor de zorgvragers.
- 6.8. Het CDA is voor het instellen van een jongerenraad. In de jongerenraad worden de jongeren gestimuleerd om actief mee te denken in het te voeren beleid van onze gemeente. Voor eigen keuzes van de jongerenraad wordt jaarlijks € 5.000,- in de begroting opgenomen.
- 6.9. Om tot een succesvol jongerenbeleid te komen bevordert het CDA de samenwerking van alle betrokken schakels in en bij de jeugdhulpverlening. Het Jongeren Opvang Team is een goed voorbeeld van integraal werken.
- 6.10. De 'Nota lokaal integraal preventief jeugdbeleid 2008-2012' is richtinggevend voor het te voeren jongerenbeleid.
- 6.11. Het CDA wil dat de gemeente maatschappelijke stages bevordert bij allerlei organisaties, verenigingen en instellingen, waaronder de gemeente zelf.
- 6.12. Openbare speelruimte, voorzien van speeltoestellen, moeten in elk dorp en in elke wijk voorkomen.
- 6.13. Werk is de beste vorm van sociale zekerheid en maatschappelijke betrokkenheid. Het biedt mensen een eigen inkomen, sociale contacten, het gevoel een nuttige bijdrage te leveren aan de samenleving en de mogelijkheid zich te ontplooien.
- 6.14. Het CDA vindt dat ook de mensen met beperkingen, en daardoor een te lage verdien capaciteit, voor de arbeidsmarkt hun talenten moeten kunnen benutten.
- 6.15. Voor mensen die onvrijwillig aan de kant staan worden alle mogelijkheden van de Wet Werk en Bijstand benut, gericht op deelname aan het maatschappelijk verkeer. Maatwerk is hierbij leidend.
- 6.16. Het CDA wil dat de middelen die de gemeente van het rijk ontvangt voor financiële ondersteuning van de inwoners volledig en effectief worden ingezet (participatie, bijzondere bijstand, kwijtschelding, schuldhulpverlening, e.d.).
- 6.17. Het CDA kiest voor een sociaal en degelijk armoedebeleid, gericht op het vergroten van de betrokkenheid bij de samenleving van de hulpvragers en hun kinderen.
- 6.18. Het CDA wil dat de gemeente de zelfredzaamheid van immigranten ondersteunt en stimuleert. Aan nieuwkomers wordt een inburgeringcursus aangeboden. Dit is de beste garantie voor deelname aan de samenleving.
- 6.19. Het CDA is er geen voorstander van dat een alleenstaande ouder met kinderen in de leeftijd van vier tot twaalf jaar tegen zijn/haar wil gedwongen wordt te solliciteren. Binnen de wetgeving wil het CDA zich er voor inzetten dat de gemeente haar beleidsruimte zal benutten om het belang van de opvoeding van kinderen zwaarder

- te laten wegen. Wel moet betrokkene bereid zijn om scholing, waaronder ICT, te volgen om aansluiting bij de arbeidsmarkt en de samenleving te behouden.
- 6.20. Om te komen tot een optimale deelname aan het maatschappelijk leven van mensen met beperkingen moet de gemeente, volgens het CDA, zorgen voor goede bereikbaarheid van de voorzieningen.
 - 6.21. Het CDA vindt dat de gemeente zijn verantwoordelijkheid moet nemen voor een kwalitatief goede organisatie van de maatschappelijke stage.

7. Volksgezondheid en milieu

De zorg voor het milieu vraagt om inspanningen van inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en de gemeente zelf. We houden de gemeente gezamenlijk schoon. Het CDA ziet het als een opdracht om de schepping te bewerken, te beheren en te bewaren en deze in een zo goed mogelijke staat door te geven aan de volgende generaties. Een goed rentmeesterschap is daarvoor vereist.

- 7.1. Het CDA wil het beperken van afval stimuleren. Scheiding van afval aan de bron is het uitgangspunt, tenzij efficiëntere vormen van scheiding zich aandienen met tenminste hetzelfde milieuresultaat.
- 7.2. Het CDA wil meer aandacht voor de bestrijding van zwerfvuil, met meer eenduidige en opzichtige afvalbakken.
- 7.3. Het CDA wil dat de gemeente de betrokkenheid van de inwoners bij de zorg voor het milieu stimuleert en faciliteert.
- 7.4. Volgens het CDA heeft de gemeente een voorbeeldfunctie op het gebied van milieuzorg naar de burgers en de bedrijven. Afvalpreventie door burgers en bedrijven wordt gestimuleerd.
- 7.5. Het CDA wil dat de gemeente een duurzaam energiebeleid bevordert, waarbij duurzaam bouwen, energiebesparing, zon- en windenergie en andere vormen van duurzame energieopwekking worden gestimuleerd.
- 7.6. Het waterplan van de gemeente Bedum moet, volgens het CDA, leiden tot een verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater.
- 7.7. Regels en voorschriften op het gebied van milieuzorg dienen door de vergunninghouder te worden nageleefd. Het CDA vindt dat de gemeente het beleid van hoogwaardig handhaven moet voortzetten.
- 7.8. De eind 2007 vastgestelde 'Nota lokaal gezondheidsbeleid 2008 – 2012' is uitgangspunt voor het beleid, met veel aandacht voor voorlichting en preventie.
- 7.9. Veel aanstaande ouders volgen een zwangerschapskursus. Het CDA wil ook deelname aan een ouderschapskursus stimuleren, bijvoorbeeld in samenwerking met het Centrum voor Jeugd en Gezin.

8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Wonen is een basisvoorziening. Inwoners moeten kunnen beschikken over voldoende, betaalbare en geschikte woningen in een goede en veilige leefomgeving. Voor alle doelgroepen in de volkshuisvesting moet de gemeente, volgens het CDA, coördinerend, stimulerend en initiërend optreden. Ruimtelijke ordening moet gericht zijn op het versterken van de leefbaarheid en stimuleren van de bedrijvigheid. Bestemmingsplannen geven de ontwikkelingsmogelijkheden voor de diverse gebieden aan. Op grond van demografische en economische ontwikkelingen verwacht het CDA een gelijkblijvend aantal inwoners in de gemeente Bedum.

- 8.1. Het CDA wil dat voor alle kernen van de gemeente inbreidingsplannen worden gestimuleerd. Open ruimten moeten daarbij zoveel mogelijk in stand worden gehouden.

- 8.2. De nieuwbouwplannen voor het voormalige gasfabriekterrein worden door het CDA ondersteund. De invulling met 24 verpleegunits moet zo spoedig mogelijk gerealiseerd worden.
- 8.3. Het CDA wil dat er meer differentiatie komt in projectmatig gebouwde woningen. Ook dient er meer variatie te komen in het aanbod van appartementsgebouwen.
- 8.4. Het CDA wil de sloop van verpauperde panden stimuleren. Vanuit het herstructureringsfonds kan zonodig een financiële bijdrage worden verstrekt.
- 8.5. Bij nieuwbouw moet er speciale aandacht zijn voor 'mantelzorgwoningen'; zonodig in kleinschalige eenheden of in gezamenlijke woonvormen voor bijvoorbeeld ouderen en hun (klein-)kinderen of door tijdelijke woningen van zorgvragers of inwoning toe te staan.
- 8.6. De bouw of aanpassing van gelijkvloerse- en levensloopbestendige woningen wordt voortgezet. Het aandeel vrijstaande woningen en twee onder één kap woningen moet hierin toenemen.
- 8.7. Nieuwbouw van woningen in het buitengebied is alleen maar toegestaan ter vervanging van bestaande (voormalige bedrijfs-)gebouwen.
- 8.8. Het CDA is voorstander van verruiming van de bestemmingsmogelijkheden voor alle vrijkomende agrarische gebouwen. De nieuwe bestemming mag voor de agrarische sector geen belemmeringen opleveren.
- 8.9. Onvoorziene (bedrijfs)ontwikkelingen kunnen gerealiseerd worden door projectplannen of nieuwe 'postzegel'-bestemmingsplannen waarbij alle belangen evenwichtig kunnen worden afgewogen.
- 8.10. Het CDA steunt de plannen voor een golfterrein tussen de Oosterseweg en de stadsrand van Groningen.
- 8.11. Volgens het CDA dient een schakelgemeente te beschikken over een manifestatieterrein. Het CDA is voorstander van een integrale gebiedsinrichting tussen de Ter Laansterweg en het Boterdiep, evenals een multifunctionele inrichting van het ijsbaanterrein.
- 8.12. Al jaren wordt er gebouwd voor allerlei doelgroepen, vooral voor starters en senioren. Dit beleid wordt voortgezet.
- 8.13. Het CDA zal de gemeente aanzetten tot het voeren van een actief grondbeleid. Goede grondposities maken gewenste ontwikkelingen gemakkelijker mogelijk.

9. Financiën

In de gemeentelijke huishouding gaat veel geld om. Dit zijn publieke middelen die opgebracht worden door de belastingbetaler. Het CDA vindt dat de gemeente hier als een goed 'huisvader' mee om moet gaan, dat betekent dat deze middelen efficiënt besteed en verantwoord moeten worden. Alle beleidsonderdelen moeten gericht zijn op rechtmatigheid en doelmatigheid. De begrotingscyclus, inclusief voor- en najaarsnota, geeft helder inzicht in het financiële reilen en zeilen van de gemeente.

- 9.1. Het CDA vindt dat het financiële beleid van de gemeente gericht dient te zijn op een sobere en efficiënte besteding van middelen.
- 9.2. Volgens het CDA hebben de inwoners belang bij een gemeente die zorgdraagt voor zo goed mogelijke voorzieningen tegen zo gering mogelijke kosten.
- 9.3. Het CDA vindt dat de stijging van gemeentelijke belastingen en heffingen beperkt moet blijven tot de inflatiecorrectie, tenzij helder wordt aangegeven waarvoor een hoger percentage wordt gebruikt (nieuwe wensen of veranderingen in de voorzieningen).
- 9.4. Het CDA is voorstander van het principe van 100% kostendekkendheid - waar mogelijk - voor gemeentelijke tarieven en heffingen.
- 9.5. Het CDA kiest voor een reëel gemeentelijk lastenniveau. Prijs- en loonstijgingen maken onderdeel uit van het begrotingsoverzicht.
- 9.6. Vrij aanwendbaar eigen vermogen dient, volgens het CDA, te worden gebruikt voor lastenverlichting en nieuwe investeringen.

- 9.7. Dit geldt ook voor de vermogensopbrengst uit de verkoop van Essent-aandelen. De gemeente is geen financiële instelling. De rente van dit vermogen dat nu nog ten goede komt aan de exploitatie dient geleidelijk aan afgebouwd te worden, zodat het Essent-vermogen ook geleidelijk vrij aanwendbaar wordt.
- 9.8. De hondenbelasting is een algemene belastingheffing. Het CDA vindt dat de opbrengst mede moet worden aangewend voor maatregelen op dat terrein.
- 9.9. Structurele uitgaven dienen in beginsel te worden bekostigd door structurele inkomsten.
- 9.10. Grondexploitaties worden jaarlijks geactualiseerd en voorzien van reële planningen.

10. Tot besluit

Het verkiezingsprogramma van het CDA in de gemeente Bedum 2010-2014 zal aangepast moeten worden als nieuwe ontwikkelingen daarom vragen.

De hoofdgedachten uit de inleiding moeten altijd aan de basis staan van nieuwe afwegingen.

Volgens het CDA is Bedum een mooie gemeente waar jong en oud samen kunnen leven en waar het fijn is om te wonen. Een gemeente die rust uitstraalt en handhaaft. Een gemeente waar men dicht bij huis kan werken. Een gemeente waar ieder mens telt. Er zijn goede voorzieningen waar de mensen elkaar ontmoeten.

Dat is de gemeente Bedum waar het CDA blijvend aan wil werken.

Dat is ook de samenleving waar een partij als het CDA zich volledig wil ontplooiën en waarbinnen zij als partij verder kan groeien.